

ବନାମ

ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ସୟଦ ଜାଫର ଇମାମ, ଏସ. କେ. ଦାସ ଏବଂ ଜେ. ଏଲ. କପୁର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ନିର୍ବାଚନ - ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ - ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ କରି ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ସରପଞ୍ଚ - ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି-ଯଦି ସରପଞ୍ଚ ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର -ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951 (1951 ର 43), ଧାରା 123 (7) (f) - ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧିନିୟମ, 1948 (Orissa XV of 1948) /

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ନିର୍ବାଚିତ ଘୋଷଣାକୁ ଆପଣି କରି ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଧାରା 123 (7) (f) ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951 ଅନୁଯାୟୀ , ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକର ସରପଞ୍ଚମାନଙ୍କର ସହାୟତା ଗ୍ରହଣ କରି ତାଙ୍କର ନିର୍ବାଚନରେ ଜିତିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ଭଳି ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ରହିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରିଦିଆଗଲା କିନ୍ତୁ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ଏବଂ ନିର୍ବାଚନକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଗଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରିନେଲେ ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ହେଉଛନ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 123 (7) (f) ର ଅର୍ଥ ସହିତ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ, ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଧାରା 123 (7) (f) ରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବାଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀ ସରପଞ୍ଚମାନଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇ କୌଣସି ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ନଥିଲେ । ଧାରା 123 (7) (f) ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ଏକତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ ହେବା ଉଚିତ : (i) ସେ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲେ, ଏବଂ (ii) ସେ ଖଣ୍ଡ (f) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ । "ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ 1958 ରେ ସେବା କରିବା" ଏବଂ "ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ" ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା; ଜଣେ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେବା କରୁଥିବାବେଳେ

(1) ଏସ. ସି. ଆର ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍

ଜଣେ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେବା କରିନଥିଲେ, ବରଂ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ମାଲିକ ଏବଂ ସେବକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ଅଲୋଚନାକୁ ଆଣେ । ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧିନିୟମ, 1948 ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ମଧ୍ୟ ଏହା ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ଏହାର ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିବା କିମ୍ବା ସରକାରୀ ପ୍ରକୃତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ଏକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଉପରେ ସରକାରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନର କ୍ଷମତା କେବଳ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କିମ୍ବା ଏହାର ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଭାବେ ସ୍ଥାପିତ କରିପାରିବନାହିଁ । ସରପଞ୍ଚ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ମୁଖ୍ୟ ଥିଲେ:ତାଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଦରମା ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ; ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଅବହେଳା, ଅପାରଗତା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣ କାରଣରୁ ସରକାର ହଟାଇ ପାରିବେ । ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ସମୟରେ ସେ ସରକାରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିଲେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲେ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ ନଥିଲା କାରଣ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ନଥିଲେ ଏବଂ ଧାରା 123 (7) ର ଖଣ୍ଡ (f) ରେ ବର୍ଣ୍ଣନାକରାଯାଇଥିବା ଭଳି ଶ୍ରେଣୀଗତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ନଥିଲେ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 480/1958

ଅକ୍ଟୋବର 26,1957 ରେ ପୁରୀ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ, 1957 ର ନିର୍ବାଚନ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1/67 ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ,1957 ର ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 194 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତାରିଖ ଏପ୍ରିଲ 15,1958 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବେଦ ବ୍ୟାସ ଏବଂ ଏ. ଭି. ବିଶ୍ୱନାଥ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ଆର. ପଟ୍ଟନାଏକ ଏବଂ ରଞ୍ଜପଣ୍ଡା, ଏ. ଜି.

ଉତ୍ତରଦାତା ନମ୍ବର 1 କ୍ ପାଇଁ ଏଚ. ମହାପାତ୍ର, ପି. କେ. ଚାଟାର୍ଜୀ, ଏବଂ ଜି. ସି. ମାଥୁର ।

1958 ଡିସେମ୍ବର 18 ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

1958
ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ନିଶ୍ଚ
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଇମାମ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଇମାମଙ୍କ ଦ୍ୱାରା- ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1, ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ଦଶପଲ୍ଲୀ ହେଁତ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରୁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆସନ ସଂରକ୍ଷିତ ଥିଲା । ଆମେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ନୁହଁ । ସାଧାରଣ ଆସନ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନରେ ଆବେଦନକାରୀ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 କୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ 17,700 ଭୋଟ୍ ପାଇଥିଲେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1, 15,568 ଭୋଟ୍ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 3,589 ଭୋଟ୍ ପାଇଲେ । ନିର୍ବାଚନ ଫେବୃଆରୀ 27,1957 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 5,1957 ରେ ନିର୍ବାଚିତ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚିତ ହେବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ । ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ବାଚନକୁ ଅବୈଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ ବୋଲି ଧରିନେଇ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କଲେ । ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚିତ ହେବାକୁ ଅବୈଧ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଅନେକ କାରଣ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ କାରଣ ଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ନମ୍ବର 3 ର ନାମାଙ୍କନ ଅନୁଚିତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା କାରଣ ନୟାଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର 10 ଟି ଗାଁର ସର୍ବରକାର ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀତ କରିବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ କରାଗଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରିନେଲେ ଯେ ସର୍ବରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଏକ ଲାଭଦାୟକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ । ତଦନୁସାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ବିଧାନସଭାର ସଦସ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହେଲେ । ତେବେ ଏହା ଧରିନେଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 କର ନାମାଙ୍କନ ଗ୍ରହଣ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951ଯାହାକୁ ଏହା ପରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ତାହାର ଧାରା 100ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (d) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚିତ କରିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ ଭୌତିକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିନଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତିନୋଟି ଆଧାର ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା । ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଲାଞ୍ଜ; ଦ୍ୱିତୀୟଟି

(1) ଏସ. ସି. ଆର ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଉତ୍ତମ, ନ୍ୟାୟପୂର୍ବ

ହେଲା, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହାୟକମାନେ ଏକ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ୫ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଏପରି ବିବୃତ୍ତି ରହିଛି ଯାହା ମିଥ୍ୟା ଥିଲା ଏବଂ ଯାହା ସେ ଜାଣିଥିଲେ କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ଯାହା ତାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚରିତ୍ର ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ଥିଲା ; ଏବଂ ତୃତୀୟ ଥିଲା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକର ସରପଞ୍ଚମାନଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ ଜିତିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ଦ୍ୱାରା ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରିବା । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଆଧାରଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରି ନେଲେ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତା ନଥିଲା । ତୃତୀୟ ଆଧାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ, ଯଦିଓ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ନୁହେଁ, ତଥାପି ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ, କାରଣ ସେ ଅନେକ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପଦବୀରୁ ହଟାଇପାରିବ ଏବଂ ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 123 (7) (f) ର ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ ଆସିବେ । ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଯାହାକୁ ଏହାପରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖକରାଯାଇଛି, ତାହା ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ , ମୁଖ୍ୟତଃ କର ସଂଗ୍ରହ, ସାର୍ବଜନୀନ ଲେଖା ପରିଚାଳନା ଇତ୍ୟାଦି ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏହା ବିବେଚନା କଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷମତାର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ମନୋବୃତ୍ତିକୁ ବିଚାରକୁନେଇ ଯଦି ଏହିଭଳି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଧାରା 123 (7) (f) ଅଧୀନରେ ଅଣାଯିବ ନାହିଁ " ତବେ ଏହା ମତଦାତାମାନଙ୍କ ଉପରେ କୁପ୍ରଭାବ ପକାଇବ" । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚିତ ହେବାକୁ ରଦ୍ଦକରିଦେଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ମତ ଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଏହାର ଫଳାଫଳ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 140 ମୁତାବକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଛଅ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟର ସଂସଦ ଏବଂ ବିଧାନସଭାର ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷଣା କରାଗଲା , କିନ୍ତୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 144 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷଣା ପ୍ରତ୍ୟାହାର ନିମିତ୍ତ ଏକ ସଠିକ ମାମଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ନିବେଦନ କଲେ ଯେ ଏହା ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା । ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇସାରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟପୂର୍ବିକଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଉପୁଜିଲା ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା କି ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହେବ ।

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ରାଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଇମାମ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ୍ ତରଫରୁ ଏକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 133 (1) (c) ଲାଗୁକରାଗଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣିତ କରିପାରିନଥାନ୍ତେ ଯେ ଏହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1)(c) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ମନେହୁଏ, କାରଣ ଆମ ମତରେ , ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଲାଗୁ ହେଲାନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରିପାରିନଥାନ୍ତେ, ଏହା କେବଳ ସେହି ପ୍ରକାରର ମାମଲା ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଆମେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦେଇଥାନ୍ତୁ କାରଣ ଆବେଦନଟି ଯଥେଷ୍ଟ ସାର୍ବଜନୀନ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧିଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତ ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ, ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରୁ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ଆବେଦନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଉ ।

1956 ମସିହାରେ ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ସଂଶୋଧନ କରାଗଲା । ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ, ଏହି ଆବେଦନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 123 ଉପ-ଧାରା (8) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

" ' (8) ଭାରତ ସରକାର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୋର୍ ଦେବା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମିଳିତ ସହଯୋଗରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ ଜିତିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟତା ହାସଲ କରିବା କିମ୍ବା ସଂଗ୍ରହ କରିବା କିମ୍ବା କୁପ୍ରରୋଚନା କିମ୍ବା ହାସଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା କିମ୍ବା ସଂଗ୍ରହ କରିବା । "

ଏହି ଖଣ୍ଡ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା-

(a) ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସୁଚାଇବ ନାହିଁ ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଖଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ;

(b) କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ପଟ୍ଟାଭାରୀ, ଚୌକିଦାର, ଦାଫେଦାର, ଜୈଲ୍ହାର, ଶାନବାଗ, କର୍ଣ୍ଣମ, ତଲାଟୀ, ତଲାରୀ, ପାଟିଲ, ଗ୍ରାମ ମୁନସିଫ, ଗ୍ରାମ ମୁଖ୍‌ଆ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରୀ, ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ନାମରେ ଡକାଯାଏ, ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ, ସେ ପଦବୀଟି ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ପଦବୀ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ (ଉପରୋକ୍ତ ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ) ସୁଚାଇବ ନାହିଁ, ଯାହାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହି ଖଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । "

ସଂଶୋଧନ ପରେ ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ଧାରା 123 ଉପ-ଖଣ୍ଡ (7) ଅନୁସାରେ ଯାହା ଅଛି ତାହା ନିମ୍ନମତେ ପଠନ କରାଯାଏ :-

" (7) ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା, ସେହି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ ଜିତିବାର ସମ୍ଭାବନା ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟତା (ଭୋଟ୍ ଦେବା ବ୍ୟତୀତ) ହାସଲ କରିବା କିମ୍ବା ସଂଗ୍ରହ କରିବା କିମ୍ବା କୁପ୍ରରୋଚନା କିମ୍ବା ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା କିମ୍ବା ହାସଲ କରିବା ଏବଂ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବେ, ଯଥା :-

- (a) ରାଜପତ୍ରିତ ଅଧିକାରୀମାନେ ;
- (b) ବେତନଭୋଗୀ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀମାନେ ;
- (c) କେନ୍ଦ୍ରର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟମାନେ ;
- (d) ଆରକ୍ଷୀ ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟମାନେ;
- (e) ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ;
- (f) ରାଜସ୍ଵ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସମେତ ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର, ଯେପରିକି ପଟ୍ଟାଭାରୀ, ଲେଖାପାଳ , ତଲାଟି, କର୍ଣ୍ଣମ ଏବଂ ଏହିପରି, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବାଦ ଦେଇ; ଏବଂ
- (g) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସରକାରୀ ସେବାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ।

1958
ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଇମାମ, ନ୍ୟାୟପୂର୍ବ

ବ୍ୟାଖ୍ୟା(1) ଏହି ଧାରାରେ "ପ୍ରତିନିଧି" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଜଣେ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରତିନିଧି, ଜଣେ ମତଦାନ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

(2) ଖଣ୍ଡ (7) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରତିନିଧି , କିମ୍ବା ମତଦାନ ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଗଣନା ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି , ତେବେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ ଜିତିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବାପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।”

ଧାରା 123 (8) ର ବାକ୍ୟାଂଶ ଏବଂ ଧାରା 123 (7) ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିନିୟମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଭୌତିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ପୂର୍ବ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତ ସରକାର କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, କେବଳ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୋଟ ଦେବା ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ ଜିତିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟତା ପାଇବା ଉପରେ ନିଷେଧ ଥିଲା । ତେବେ ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଯଦି ଏପରି ଏକ ଘୋଷଣା ନ ଥିଲା, ତେବେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା । ସ୍ଵସ୍ଵୀକରଣର ଖଣ୍ଡ (b) କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅର୍ଥକୁ ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ କରି ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନାମରେ ତକାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମର ଯେ କୌଣସି ଅଧିକାରୀ, ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ , କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହା ଘୋଷଣା କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଏପରି କୌଣସି ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯଥା ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହେବନାହିଁ । ଧାରା 123 (8) ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଭାଷା ଏକ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କଲା ଏବଂ ଭାରତ ସରକାର କିମ୍ବା ଏକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସୂଚିତ କଲା ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ସଂଶୋଧନ ପରେ, ଧାରା 123 (7) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (g) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀରେ

ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ଆବେଦନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡ (f) କୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, କାରଣ ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ବିଚାର ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କି ଏବଂ ଧାରା 123 (7) ର ଖଣ୍ଡ (f) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କି ?

ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଧାରା 123 (7) (f) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ (1) ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ (2) ସେ ଖଣ୍ଡ (f) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଆସନ୍ତି । ଏହି ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ଏହା ସ୍ଥିର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କି ନୁହେଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ବାହ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି ସୂଚିତ କରେ କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ, କାରଣ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଠାରୁ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ଏପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ଏପରି କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚାଯାଇପାରିବ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଗଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ଏକ ଗ୍ରାମ ଶାସନ ଗଠନ କରାଯାଇପାରିବ । ଗ୍ରାମ ଶାସନ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସଂସ୍ଥା ଯାହାର ଏକ ସାଧାରଣ ମୋହର ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ କ୍ରମାନ୍ୱୟ ଅଛି ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଧାରଣ, ଏହା ଅଧୀନରେ ଥିବା କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଓ ରୁକ୍ତିନାମା କରିବା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସଂସ୍ଥା ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ଓ ଅନ୍ୟଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ସାମିଲ ହେବା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମ ଶାସନ ପାଇଁ ଏକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ରହିବ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ, ସମ୍ପାଦନ କରାଯିବ ଏବଂ ନିର୍ବାହକରାଯିବ । ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ବେଠ ଉଚ୍ଚ
ବନ୍ଦୀରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଇମାମ, ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ

କ୍ଷମତା ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚିତ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯିବ, ଯିଏ ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଗ୍ରାମ ଶାସନ ବିହିତ ରୀତିରେ ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ଚୟନ କରିବେ ଯାହା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା ହେବ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚିତ କରିବ । ତେଣୁ, ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇନଥାଏ । ସରପଞ୍ଚ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ଗ୍ରାମ ଶାସନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗ୍ରାମ ଶାସନ ଏକ ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା ସଂଲଗ୍ନ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନେଇ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନେ ଗ୍ରାମରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନେ ହିଁ ଥିଲେ । ଯେହେତୁ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇନଥାଏ, ତେଣୁ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ନଥିଲେ ବୋଲି ଧରିନେବାର ଏହା ଏକ କାରଣ ହେବ । ଧାରା 8 ଅନୁଯାୟୀ, ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତରେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଏହି ତତ୍ତ୍ଵକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାର ଏକ କାରଣ ହେବ ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ଯାହା ଏହି ତତ୍ତ୍ଵକୁ ବିରୋଧ କରିବ ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି, ତାହା ହେଉଛି ସେ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଉନଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ଅପସାରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ଧାରା 16ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଅପସାରଣ କେବଳ ଅବହେଳା, ଅପାରଗତା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣ କାରଣପାଇଁ ହୋଇପାରେ । ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଅପସାରଣ ନିମନ୍ତ ଏହି ସୀମିତ କ୍ଷମତା ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କାରକ ନଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରୀ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ସମୟରେ ତିନୋଟି ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ, ଯଥା, ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି, ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଉଥିବେ ଯାହା ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅପସାରଣର ସୀମିତ କ୍ଷମତା ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କାରଣ ନଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମରେ ଉଦାହରଣର ଅଭାବ ନଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପୌରପାଳିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ହଟାଇବା କ୍ଷମତା ତାହା ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ପୌରପାଳିକାର ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ୍ ତରଫରୁ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ଯେ "ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଚିତ "ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେବା କରିବା" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ଏକ ବ୍ୟାପକ ଧାରଣା ରହିଛି । ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ବାହ ସରକାରୀ ସେବାରେ ରହିବା ସହିତ ସମାନ ହେବ । ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ଜଣେ ପଟଝାରୀ, ଲେଖପାଳ , ତଲାଟୀ, କର୍ତ୍ତୃମ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇପାରେ, ଏବଂ ସେ ସରକାରୀ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥୁଲା କାରଣ "ଏବଂ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବରୁ "ନିମ୍ନଲିଖିତ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ "କିମ୍ବା" ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ । ସେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ବିବେଚିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଧାରା 10 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ଯେ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ଶାସନର ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ କିପରି ନିର୍ବାଚନ ଖାର୍ଡରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାର୍ଡ ପାଇଁ କେତେ ସଦସ୍ୟ ରହିବେ । ଏହି ଧାରାର ଉପ-ଧାରା (4) ଅନୁଯାୟୀ, ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସ୍ଥିର କରାଯିବ । ଉପ-ଧାରା (6) ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ବାଚନରେ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟକ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ ନହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେହି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ନିର୍ବାଚିତ ତଥା ନିଯୁକ୍ତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ଚୟନ କରିବ । ଉପ-ଧାରା (8) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଲାଗି କ୍ଷମତା ଦିଆଗଲା । ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ଯେ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଏହାର ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ସମେତ ଏପରି ସଦସ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ । ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କିମ୍ବା ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ନିୟମର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ଉପୁଜିଥିବା କୌଣସି ଅସୁବିଧା କାରଣରୁ ଉଠିଥିବା କୌଣସି ବିବାଦ କିମ୍ବା ଅସୁବିଧାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି । ଧାରା 16 ଅନୁଯାୟୀ, ଅବହେଳା, ଅପାରଗତା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣ ଆଧାରରେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି । ଧାରା 17 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ

1958
 ରାଜା ବାହାଦୁର
 କେ. ସି. ରେଓ ଭଞ୍ଜ
 ବନମ
 ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
 ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
 ଜମାମା,ବ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଇମାମ, କ୍ୟାମ୍ପୁର୍ଭି

କରିବେ; ଯଦି ତାଙ୍କ ମତରେ ଏପରି କୌଣସି ଆଦେଶ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ଶୁଖିଳା ଭଙ୍ଗ କରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନ୍ୟାୟ କିମ୍ବା ପକ୍ଷପାତିତାରେ ପରିଣତ ହୁଏ କିମ୍ବା ସାଧାରଣତଃ ଲୋକହିତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୁଏ, ତେବେ ସେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଉପ-ଖଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ସେ ଏପରି ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଏହି ଧାରାର ଉପ-ଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ, ଉପ-ଖଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ, ନିଜେ କିମ୍ବା ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ନିବେଦନରେ, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିପାରିବେ, ଯଦି ସେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ନିର୍ଣ୍ଣୟଟି ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତିର ଥାଏ । ଧାରା 18ର ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଉପ-ଖଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ମନୋନୀତ କରିପାରିବେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ବତନ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଇସ୍ତଫା ପରେ ଜଣେ ନୂତନ ସରପଞ୍ଚ ନିର୍ବାଚିତ ନହୁଅନ୍ତି । ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ସହିତ ଯଦି ଏହାର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନେ ଏପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି, ଏବଂ ଯଦି ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାର ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ତାହାର କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନ ହାତକୁ ନେଇପାରିବ ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (y) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକରେ ଦାୟୀ ରହିବ । ଖଣ୍ଡ (x), ଯାହା ଉପରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାର କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରି ସହିତ ଗ୍ରାମ ଶାସନ ପାଣ୍ଠି ଉପରେ ଏକ ସଠିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଏ, ତାହା କରିବା ପାଇଁ ବୁଝାଏ । ଏପରିକି କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ, ଧାରା 32 ଅନୁଯାୟୀ, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ କିମ୍ବା ଆଂଶିକକାଳୀନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଦରମା ଏବଂ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ, ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ରହିବ । ଧାରା 35 ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ କୌଣସି ଯୁଗ୍ମ କମିଟି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କମିଟିର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦାୟିତ୍ଵକୁ ସୂଚିତ କରେ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ଯୁଗ୍ମ କମିଟି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କମିଟିର ସଦସ୍ୟ ଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କର ଅବହେଳା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିର କ୍ଷତି, ଅପତନ କିମ୍ବା ଅପବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଉପ-ଧାରା(3) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜସ୍ଵ ଉଦ୍ୟମରେ ଏଭଳି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଧାରା 36

ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 161 ରେ "ଆଇନଗତ ପାରିଶ୍ରମିକ" ର ସଂଜ୍ଞାରେ, ଏହି ଧାରା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ "ସରକାର" ଶବ୍ଦ ଏକ ଗ୍ରାମ ଶାସନ କିମ୍ବା ଏକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଧାରା 44 (2) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ମଞ୍ଜୁରି ସହିତ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (n) ରେ ସୂଚିତ ବିଷୟ ଉପରେ କର, ରାଷ୍ଟ୍ରା ମାହାସୁଲ , ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ଦର ଲାଗୁ କରିପାରିବ । ଉପ-ଧାରା (4) ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା କର , ରାଷ୍ଟ୍ରା ମାହାସୁଲ, ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ଦରର ସମୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ । ଉପ-ଧାରା (5) ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଲିଖିତ ଆଦେଶ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଉପ-ଧାରା (2) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ରହିତାଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କର, ରାଷ୍ଟ୍ରା ମାହାସୁଲ, ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ଦର ଲାଗୁ କରିବା କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରନ୍ତି, ଯଦି ତାଙ୍କ ମତରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଧାରା 21 ଅନୁଯାୟୀ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ନିଆଯାଇଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଆୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଧାରା 97 ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ପ୍ରଶାସନିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଉପରେ ନିରୀକ୍ଷଣ, ତଦାରଖ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଅଧିକୃତ ହୁଅନ୍ତି । ଧାରା 98ରେ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ରହିଛି ଏବଂ ଧାରା 99ରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଜରୁରୀକାଳୀନ କ୍ଷମତା ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଲିଖିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ କିମ୍ବା ଏହା ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କିମ୍ବା କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିପାରିବେ । ଧାରା 117-A ଅନୁଯାୟୀ, ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର କ୍ଷମତା ବ୍ୟତୀତ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିଜର ଯେକୌଣସି କ୍ଷମତାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ କୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କିମ୍ବା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ୍ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷଣ୍ଡ ଭାବରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଆଣିଥାଏ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କି ନୁହେଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତଦାରଖ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପଦରୁ ହଟାଇବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ
ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଇମାମ, ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ

ନିଯୁକ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତି କିମ୍ବା ଏହା ଦ୍ଵାରା ପାରିଶ୍ରମିକ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ସେ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ନଥିବା ଭଳି ସୂଚିତ କରୁଥିବାର କାରଣ ହେବ ନାହିଁ ।

ଆମ ମତରେ , 'ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେବା' ଏବଂ 'ସରକାରଙ୍କ ସେବା' ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି, କାରଣ ଜଣେ ସରକାର ଅଧୀନରେ ସେବା କରୁଥିବାବେଳେ, ଜଣେ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେବା କରେ ନାହିଁ ବରଂ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥାଏ ଏବଂ ଏହା ମାଲିକ ଏବଂ ସେବକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ଆଲୋଚନାର ପରିସର ଭୁକ୍ତ କରେ । ବ୍ୟାଟଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ (ମାଲିକ ଏବଂ ସେବକଙ୍କ ଆଇନ ଉପରେ), ଏହି ସମ୍ପର୍କ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଜିନିଷ ରହିଛି : (1) ସେବକ, ମାଲିକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଧୀନରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ (2) ମାଲିକଙ୍କର, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସେବକ କିମ୍ବା ସହକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେବକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, "ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କିମ୍ବା ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଅଧିକାର, ସେବକଙ୍କୁ କେତେବେଳେ କାମ କରିବାକୁ ହେବ (ସେବା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ) କିମ୍ବା କେତେବେଳେ କାମ କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ, ଏବଂ କ 'ଣ କାମ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ କିପରି କରିବାକୁ ହେବ (ଏହିପରି ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ), ଯାହା ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଏବଂ ସେବକଙ୍କୁ ଜଣେ ସ୍ଵାଧୀନ ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ ଚିହ୍ନିତ କରେ, କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ କିମ୍ବା ଫଳାଫଳ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଠିକାଦାର କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କିମ୍ବା ସେବାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାରେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନାହିଁ; ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆକାର ଦେବାକୁ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସେ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେବାକୁ ଚୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଜଣେ ଚାକିରି କରୁଥିବା ମାଳୀ ତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସେବକ ନୁହଁନ୍ତି, ଯେଉଁଲି ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କର କ୍ଷମାକାନ୍ତ ତାଙ୍କରଖାନାକୁ ପରିଦର୍ଶନ ଚିକିତ୍ସକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।" ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ଏହାର ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଏବଂ ଉପ -ଖଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡାଧିକାରଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନର କେତେକ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ସେହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନର କ୍ଷମତା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରହିଛି । ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ହେଉଛି ଏକ ସ୍ଵୟଂଶାସିତ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

କରେ । ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଅଛି ବୋଲି କଦାପି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାର ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ପୌରପାଳିକା ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସମାନ । କୌଣସି ପୌରପାଳିକା କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ କେବଳ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିବାରୁ ଏବଂ କିଛି ପରିମାଣରେ ସରକାରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବାରୁ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲା ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ଏକ ଧାରଣା ହେବ ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଜ୍ଞାତ ଥିଲା । ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅତ୍ୟଧିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ କିମ୍ବା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାଧିକୃତ ଏହାର ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଥାଏ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା କଷ୍ଟକର ହେବ ଯେ ସେହି କାରଣରୁ ଏକ ସମବାୟ ସମିତି ଏବଂ ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନେ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରିକି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଭାବରେ, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ସରକାରଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତଦାରଖ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଆସୁଅଛି । ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 259 ଅନୁଯାୟୀ, କେତେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ବୃଦ୍ଧି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯଦି ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଯିବ । ଧାରା 269 ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯାହା ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀର ଶାଖା ଅଟେ, ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନର କମ୍ପାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଜଣେ ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ସଂଯୋଜନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ରହିବ ନାହିଁ; ଏବଂ ଯଦି, ଏବଂ ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସ୍ୱୀକୃତ ହୁଏ, ତାହା ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଯିବ । ଧାରା 408 ଅନୁଯାୟୀ, କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷମତା ରହିଛି ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉପ-ଧାରା (1) ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ବଦଳରେ, ଯଦି କମ୍ପାନୀ ଧାରା 265 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପରୁ ନିଜକୁ ଉପକୃତ କରିନଥାଏ, ତେବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କମ୍ପାନୀକୁ ସେହି ଧାରାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପାୟରେ ଏହାର ନିୟାମବଳୀରେ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଏହିପରି ସଂଶୋଧିତ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରିପାରିବେ । ଧାରା 409 କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀକୁ ପ୍ରତିକୂଳାତ୍ମକ

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଇମାମ, ବ୍ୟାଞ୍ଜମୁର୍ତ୍ତି

ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କାରଣରୁ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏକ କମ୍ପାନୀ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତଦାରଖ କରିବାର କ୍ଷମତା କେବଳ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଭାବେ ସୁଚାଇବ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନିଜର ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ସମୟରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ସ୍ୱରୂପରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲା, ତଥାପି ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହାର ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିଲେ । ଯେତେ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରପଞ୍ଚ ସଂପୃକ୍ତ, ସେ କେବଳ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ମୁଖ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଯାହା ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରେ । ସେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ସରକାର ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଦରମା ଦିଆଯାଏନାହିଁ । ସେ ସରକାରୀ ସେବାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଅବହେଳା, ଅପାରଗତା କିମ୍ବା ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ଆଧାରରେ ଅପସାରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଏପରି ଗୋଟିଏ ବି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆମେ ପାଇନାହିଁ, ଯେଉଁଥିରୁ ଆମେ କହିପାରିବା ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ୍ ତରଫରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 31କୁ ଉଲ୍ଲିଖିତ କରାଗଲା ଯାହା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ସମସ୍ତ କିମ୍ବା ଯେକୌଣସି ଶ୍ରେଣୀର କର କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ବକେୟା ସଂଗ୍ରହ ଶୁଳ୍କ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରତିଶତରେ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଯେହେତୁ ଗ୍ରାମ ଶାସନ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଏହି ବିଧାନ ଧାରା 31 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଏହାର କର ଏବଂ ଏହାର ବକେୟା ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କଲା । ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଏପରି କର କିମ୍ବା ବକେୟା ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଉପରେ କୌଣସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଏହାର କର କିମ୍ବା ଏହାର ବକେୟା ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ । ଅଧିକତ୍ୱ ଧାରା 31 ର ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଜମି ଭଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ମାଲିକ କିମ୍ବା ଜମିଧାରୀଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ଚୁକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି । ଧାରା 31ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ବିରୋଧ କରେ ଯେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସରକାରଙ୍କ

ସେବାରେ ଅଛି । ଯଦି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥାଆନ୍ତା ତେବେ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଥାନ୍ତା, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାକୁ ଏହାର କର କିମ୍ବା ଏହାର ବକେୟା ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଯଦିଓ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଏହା ଆହୁରି ଧରିନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ସେ ଧାରା 123 (7) (f) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀର ଥିଲେ । ଖଣ୍ଡ (f) , ପ୍ରଥମେ, ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଷୟରେ କୁହେ ଯିଏ ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଏହି ଶ୍ରେଣୀରେ ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାରମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ । "ଯେପରିକି ପଟ୍ଟାଭାରୀ, ଲେଖପାଳ, ତଲାଟୀ, କର୍ଣ୍ଣମ ଏବଂ ଏହିପରି" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ "ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାରମାନଙ୍କ ସମେତ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଅଟେ । ଖଣ୍ଡ (f) ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଜରୁରୀ ଯେ ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ଯାହାକୁ ଯେ କୌଣସି ନାମରେ ଏପରି ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରେ ତାହା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଖଣ୍ଡ (f) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦେବା ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ ଯେ ଏହି ଧାରା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଏହା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ସେ ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ଅଟନ୍ତି । କେବଳ ଏଥିପାଇଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 31 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଏହାର କର କିମ୍ବା ବକେୟା ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥାଏ, ଯାହା ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 21 (r) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଗ୍ରାମ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ସୀମା ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ତଦାରଖ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି କିଛି କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 54 (1) (xiv) ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟୁକ୍ତ ଜଣେ ଚୌକିଦାର, ଯାହାଙ୍କ ଉପରେ ସୀମା ଚିହ୍ନଟ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଉଥିବା ସୀମା ଚିହ୍ନରେ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ହାନି କିମ୍ବା କ୍ଷୟକ୍ଷତି ବିଷୟରେ ଗ୍ରାମ

1958

ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ

ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଇମାମ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ପଞ୍ଚାୟତକୁ ସୂଚିତ କରିବା ଏକ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତେବେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯାହା ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ କରାଯାଏ । ଧାରା 21 (r) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ୱୟଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବ ନାହିଁ । ସେହିଭଳି, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମରେ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଜଣେ ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ଅଟନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ ତରଫରୁ ସଙ୍କେତ ଦିଆଗଲା ଯେ ଯଦି ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇପାରିବ ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଜଣେ ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ଅଟନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କର ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେବା ହିଁ ତାଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ପରିଣତ କରେ । ଏପରି କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆସିଥାଏ କି ନାହିଁ ତାହା ସନ୍ଦେହପୂର୍ଣ୍ଣ, କିନ୍ତୁ ଏହି ନିବେଦନ ଉପରେ ଅଧିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କାରଣ ଆମ ମତରେ, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ନୁହଁନ୍ତି ।

ତେଣୁ, ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଦୁଇଟି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନ ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେ ଧାରା 123ର ଉପଧାରା 7ର ଖଣ୍ଡ (f) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇନାହିଁ । ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ନୁହେଁ, ତଥାପି ଧାରା 123 (7) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଆମ ମତରେ, ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ, ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ସରକାରୀ ସେବାରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମାନ କରିବାରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ସ୍ୱଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଲେ ନାହିଁ ଯେ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ, ଯଦିଓ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଜଣେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଜଣେ ଗ୍ରାମ ଲେଖାଗାର ହେବେ । ଆମ ମତରେ, ଧାରା 123 (7) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ଧାରା 123 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦକରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ

(1) ଏସ. ସି. ଆର ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍

ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ ର ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଏ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

1958
ରାଜା ବାହାଦୁର
କେ. ସି. ଦେଓ ଭଞ୍ଜ
ବନାମ
ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଇମାମ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ତୁଷାର କାନ୍ତ ଗୋହି

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।